

KMETOVALEC.

Glasiló c. kr. kmetijske družbe vojvodstva kranjskega.

Ureduje Gustav Pirc, tajnik družbe.

Izhaja 1. in 15. vsaki mesec. — Udje c. kr. kmetijske družbe dobivajo list brezplačno, a neudje plačajo s poštnino vred 2 glđ. na leto. Naročila naj se pošiljajo c. kr. kmetijski družbi, ali pa dotičnim podružnicam.

Štev. 4.

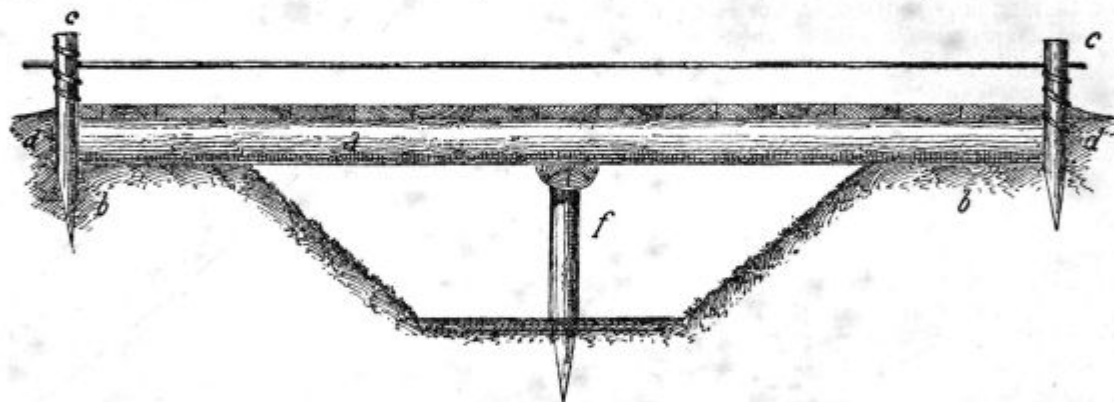
V Ljubljani, 15. februarija 1885.

Leto II.

Premakljiv most.

Kmetovalec je v izvrševanju svojega posla dosti-krat prisiljen, voziti po tleh, na kojih ni vzdrževanega pota. Naravno je, da na tacih tleh najde tudi jarke, čez katere mora svoj voz spraviti. Ker je pa vožnja v tacih krajih le redka in le v gotovih slučajih in

ben, doma spravi. Tak premakljiv most (glej podobo) se tako-le napravi: Vzamejo se trije poldrugi meter dolgi bruni *a*), koji se počez čez jarek položé. Z deskami ali drugim lesom se ti bruni pokrijejo, ter se na obeh koncih mosta zabijejo v tla kolci *c*), ki branijo deskam, da se ne pregibajo. Ti kolci se lahko na robu mosta še zvežejo z drogom, ki ob enem služi za dr.

časih, na pr. ob žetvi, ob vožnji lesa iz gozda itd., ne spleča se mu delati čez jarke mostov, ki bi stalno na mestu ostali. V enakem slučaju priporoča se napraviti premakljiv most, kateri se lahko prenese iz enega kraja v drugega, ali pa se, kedar je nepotre-

žaj. Tam, kodar bruni ležijo na rušnji, odkoplje se ledina in prst, ter na obeh koncih mosta nasuje. Če so jarki posebno široki, mora se most s kolom *f*) podpreti.

Razpis štirih premij.

C. kr. kmetijska družba kranjska razpisuje s tem natečaj za štiri premije po 100 glđ. onim gospodarjem, kateri se zamorejo izkazati z dobro urejeno sadno sušilnico za sušenje srednjo-velikih in velikih množic sadja.

Oni kranjski gospodarji, kateri se za eno teh premij potegovati nameravajo, izkažejo naj se do 1. julija 1885. pri centralnem odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, da so

1. v času, pričeni od dneva razglašanja tega razpisa do 1. julija 1885. sozidali si sadno sušilnico, in da je

2. sadna sušilnica take sestave, da je z njo mogoče sadje umno sušiti, ter da so izdelki za kupčijo ugodni.

Dokazi k prvi točki obstojé iz potrdila občin-

skega predstojništva, k drugi točki pa iz tacega popisa ali načrta sušilnice, da je mogoče iz njega posneti sestavo sušilnice.

Opozorjamo vse one, koji se mislijo za te premije potegovati, da bodo imeli oni prosilci prednost, kateri se bodo zamogli izkazati s posestvom uže na Kranjskem izkušene sadne sušilnice, kakor je popisana v „Kmetovalcu“ štev. 16. leta 1884. in v „Novicah“ štev. 40 leta 1884.

Na posebno željo dá podpisani centralni odbor radovoljno potrebne podatke in nasvete.

Centralni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 1. svečana 1885.

Karol baron Wurzbach-Tannenberg,
predsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.

Velika škoda kmetijstvu, za katero se pa nihče ne zmeni.

(Dalje.)

Velika mesta pozidana so navadno v bližini, ako ne kar neposredno ob bregu kake reke, kakega kanala, morja ali vsaj večjega potoka. In ravno te vode so tista pota, po katerih se spuščajo človeški odpadki, kmetiško popolnoma neizkoristeni, za kmetijstvo popolnoma zavrženi, k večem ribam v korist.

Tukaj rečeno velja ravno o kranjskih, da sploh slovenskih mestih, pred vsem pa o slovenski metropoli Ljubljani.

Vsako mesto ima svoje občinsko gospodarstvo, svoje dohodke in svoje stroške. Koncem vsakega leta sklene tudi vsaka mestna občina svoje račune za prešlo leto in sestavi proračun za bodoče. V vsakem sklepu računa za prešlo leto zabilježeni so natančno stroški mestno-občinskega gospodarstva, zabilježeni so pa tudi tem nasproti dohodki celega leta. Faktorji dohodkov in potroškov so različne narave, med poslednjimi nahaja se pa gotovo gostokrat tudi taki, kateri so po neprevidnih škodah, prouzročenih po povodnjih, ognji, vetru itd. nastali, in taki faktorji so mestu na golo izgubo. Ena izguba, in to ne majhna izguba, katere pa nikaka neprevidna uima ne provzročuje, ampak prosta volja vseh meščanov skupaj, ni pa v nikakem računu zabilježena, dasiravno se redno leto za letom ponavlja. In ta izguba rezultira iz kmetiško-neizkoristitih, marveč zavrženih človeških izmečkov.

Koliko kmetiških pridelkov se v enem samem velikem mestu, v enem samem dnevu povzije, pa kako malo se nasprotno rastlinoredilnih snovi, katere prebivalstvo mesta v svojih izmečkih iz sebe vrže, kmetijstvu zopet povrne? — Škode, katera kmetijstvu vsled tega nastaja, nekmetovalec, in še med kmetovalci nekemično misleči in računajoči človek se vé da ne more prevedeti in preračunati.

Vzemimo našo Ljubljano, in recimo, da ima brez ptujcev le 24.000 prebivalcev. Po slovečem nemškem kemiku Heiden-u se sme povprek na vsacega prebivalca 876 funtov tekočih, in 971 pa netekočih izmečkov na leto računati.

Po tej cenitvi znesejo v enem letu tekoči izmečki 24.000 prebivalcev 21,024.000 funtov, trdi pa 2,330.400. Najpoglavitnejše rastlino-redilne snovi, katere se v človeških izmečkih nahajajo, so: dušec, kali in fosforjeva kislina. In, ako se po Haidenu povprečno na izmečke enega prebivalca v enem celem letu 10⁴ funtov dušca, 2¹ funtov kalija in 2⁵ funtov fosforjeve kisline računani; znese to za vse prebivalstvo Ljubljane torej 24.000 ljudi prav znamenite vsote, namreč 249.600 funtov dušca, 50.400 funtov kalija in 60.000 funtov fosforove kisline. Ako vse druge, v človeških izmečkih skrite rastlinoredilne snovi popolnoma prezremo, to je, iz računa pustimo, in funt dušca po cenitvi slavnega kmetijskega kemika Wolfa po 25 kr., funt kalija po 10 kr. in funt fosforjeve kisline tudi po 10 kr. računimo; koliko stanejo te snovi v živinskem gnoju, v kmetijskem gospodarstvu pridobljenem, izvemo, da je notranja ali kemična vrednost človeških izmečkov ljubljanskega prebivalstva v enem samem letu sledeča:

249.000 funtov dušca po 25 kr.	. . .	6240 gold.
50.400 " kalija po 10 kr.	. . .	5040 "
60.000 " fosforove kisline po 10 kr.	. . .	6000 "

toraj skupaj . 17280 gold.

Za toliko vsoto gre toraj vsako leto v Ljubljani sami rastlinoredilnih snovi v zgubo, in to za to, ker niso stranišča tako vrejena, da bi se človeški izmečki

kmetijstvu izročili namesto Ljubljani. Koliko rastlinoredilnih snovi gre pa še le po enaki poti po celem Kranjskem, celem Slovenskem, da, celem svetu v zgubo?

Pa recimo, da je vsota 17.280 gold. previsoko nastavljena, ker se vendar vsa stranišča v Ljubljano ne stekajo, in znižajmo jo magari kar za polovico, torej za 8640 gold. Naj gre toraj v Ljubljani vsako leto le 8640 gold. v podobi zavrženih človeških izmečkov „po vodi“, kar se brez vsega dvoma prav gotovo resnično godí; ali ne zasluži uže ta vsota pozornosti mestnega starašinstva in prostora v mestni bilanci? O, brez vsega dvoma, kajti le pomislimo, koliko človeške hrane se zamore s pomočjo 8640 gold. vrednega gnoja z nova pridelati? — Pomislimo pa tudi, da je umnejši odstranjenje človeških izmečkov v Ljubljani iz zdravstvenih ozirov kar naravnost neobhodno potrebno.

Vsa hvala in čast zdajšnjemu narodnemu mestnemu starašinstvu, katero se je rešenja tako važnega pitanja tudi uže lotilo.

(Dalje prihodnjič.)

Sadimo smolnati bor.

Kakor je uže iz imena razvidno, je to drevo jako smolnato. Brezvejnata debela so tako smolena, da izgledajo, kakor bi bila z rudečim milom namazana. Veje rastejo na deblih vretenčasto, na gosto in vodoravno. Storži so daljši, kakor od navadnega bora. Domovje tega bora je severna Amerika. Tam delajo trpentin in ga veliko v Evropo prodajo. Les je dober za ladije in tudi mizarji ga zeló obrabljajo.

Raste na tleh, ki so z mahom ali resjem prerastena. Stajališče ljubi suho, mokro, še celó močvirno. Na peščenih, kakor tudi ilovnatih tleh vspešno raste.

Ima 20 cm. dolgo srčno korenino in izraste veliko daljši in obilnejši, kakor navaden borovec. Na dobri zemlji naredi koj v drugem letu dva odrastka. Ker naglo raste, sadike rade poležejo, so debela kriva.

Posebno lastnost ima smolnati bor, da, če je bilo drevo ranjeno, se rana sama dobro zaceli. Pri nas zasajeno drevo prinaša uže v 13. letu seme. Storži so 5—6 cm. dolgi. Seme je prav dobro, kajti izmed sto zrnov jih 75 kali. Mraz mu ne škoduje toliko, kakor navadnemu boru, sušo prenaša izvrstno tudi na suhem kraju.

Srne, zajci, miši, ogric mu zeló škodujejo. Zoper škodo proti divjačini vporablja se to sredstvo: „Vzemi od goveje živine toliko krvi, kolikor veš, da je boš potreboval, namešaj kri z drobno suho ilovico, mešaj ta zmes tako dolgo, da bode snov izgledala, kakor oljnata barva. Če si vzel krvi 40 bokalov, prilij še $\frac{1}{4}$ petroleja. S to tekočino pobarvaj debelca dreves tako visoko, kakor se ti primerno zdi s piuzelnom in ponavljaj delo vsako leto meseca aprila in oktobra in ne bode se dotaknila nobena divjačina drevja.“

Če bi hotel kdo poskusiti v našem kraju smolnati bor saditi, naj kupi sadike pri H. J. Heinzu v Halstenbuck pri Pinebergu (Holstein).

P.

Družbeni novičar.

Občui zbor c. k. kmetijske družbe

dné 28. januarija 1885.

Gospod družbeni podpredsednik Jos. Fr. Seunig otvoril je občui zbor na mesto obolelega družbenega

predsednika gosp. barona Wurzbacha ob 11. uri dopoldne. S svojo navzočnostjo počastila sta občni zbor gg. deželni predsednik baron Winkler in deželni glavar grof Thurn.

Predsednik g. Seunig pozdravi zbrane ude ter naznanja, da so skoraj vse c. kr. kmetijske družbe v Avstriji imenovalе svojim zastopnikom pri zboru gosp. bar. Wurzbacha, hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo g. tajnika Gustava Pirca in c. k. kmetijska družba v Insbruku g. odbornika Brusa.

K drugi točki programa: „Poročilo o delovanju centralnega odbora“ poprime besedo družbeni tajnik Gustav Pirc: Visoki zbor! Ker so gg. člani kmetijske družbe dobili uže tiskano poročilo o delovanju centralnega odbora c. kr. kmetijske družbe kranjske od poslednjega občnega zbora 21. novembra 1883. leta do konca 1884. leta, uže kot prilogo „Kmetovalcu“ in „Oeconomu“, zato prosim sl. zbor, da me oprosti branja celega poročila, ter da le nekoliko omenim dveh drugih važnih zadev. Prva je imenovanje vrtnarja za poskuševalni vrt na Poljanah. Centralni odbor je uvidel potrebo preustrojbe družbenega vrta, ter je po daljših razpravah pritrtil nasvete, da se vrt spremeni v veliko drevesnico, iz koje dobivali bodo kranjski gospodarji deloma brezplačno, deloma proti nizki ceni dobro sadno drevje. Ker je pa v izpeljavo tega načrta v prvi vrsti bilo potrebno nastaviti vrtnarja, ki je vešč v vseh sadjarskih opravilih, razpisal je glavni odbor to službo ter izmed raznih kompetentov si izbral vrtnarjem Josipa Urbančiča iz Trnovega.

Druga zadeva, katere hočem omeniti, je današnja izložba sušenega sadja gospoda grofa Attemsa. Glavni odbor vé, kakošno važnost ima sadjarstvo za našo deželo, zato ga je to tudi napotilo, da je odposlal meseca novembra p. l. gosp. odbornika dr. Poklukarja in mene v Gradec k shodu c. kr. društva avstrijskih pomologov, da se tam podučiva o zdajšnjem stanju sadjarstva, posebno pa zato, da si ogledava osrednjo postajo za razpečevanje sadja in zelenjade v Liebenau-u pri Gradcu. Glavni odbor vé, ako priporoča gospodarjem se poprijeti sadjarstva, da mora tudi on ob enem preskrbeti in omogočiti razpečevanja sadjarskih pridelkov. Ob priliki dobrih letin, kakor na pr. letos, ko je vsled obilega sadja le težko sadje po dobri ceni v denar spraviti, priporoča se sušenje sadja. Zdajšnji pri nas običajni način za sušenje sadja je še po vsem nedostaten, izdelek za kupčijo skoraj popolno nerabljiv. Sušenje sadja po ameriškem načinu dá pa jako lep izdelek, kakor se gospodje člani iz razstavljene sadja zamorejo prepričati, in kmetijski družbi bode zavod grofa Attemsa v Liebenau-u v tej stroki uzor, po katerem se bode ona po svojih skromnih močeh ravnala.

Predsednik Seunig popraša, ali kedó k tej točki programa želi govoriti, in ker se nihče ne oglasi, pozivlje gospoda odbornika Brusa, ki je društveni blagajnik, da poroča o tretji točki programa: „Predlog družbenega računa za leto 1883. in proračun za leto 1885.“

Ker je tudi računski izkaz družbe tudi uže dlje časa v rokah, poroča g. Brus le na kratko ter konečno prosi, da se izkaz odobri.

Računski izkaz se soglasno odobri.

Tajnik g. Pirc poroča v imenu glavnega odbora o četrti točki programa: „Poročila in predlogi podružnic in predlogi posameznih družbenikov po prepisu §. 19 družbenih pravil.“

Podružnica novomeška stavi tri predloge, koje

utemeljuje g. Ogulin pismeno, ker je zaradi slabega vremena zadržan se osebno zbora vdeležiti.

Prvi predlog novomeške podružnice se glasi: Vinarska in sadjarska šola se naj usta novi v bližini Novega mesta.

Gosp. Ogulin utemeljuje svoj predlog s tem, da namen take šole ne bode le teoretično in praktično podučevanje učencev v šoli, ampak največ, kmeta podučiti z izgledi, ki jih bo videl pri dobro vremenem šolskem posestvu. Razširjevanje trtne uši na Dolenjskem je pa vzrok, da je nujnost ustanovitve take šole še silnejša postala.

Gosp. odbornik Robič misli, da ni treba nikakoršnih sklepov o tej zadevi, ker je deželni zbor uže v tej zadevi storil svoj sklep in je uže razpisano, naj gospodarji, ki imajo pripravna posestva, stavijo svoje ponudbe deželnemu odboru. Naj se predlog le na znanje vzame.

Deželni predsednik gosp. baron Winkler pravi, da je deželni odbor vladi uže predložil predlog, da se ustanovi kmetijska šola za Dolenjsko. C. kr. vlada bode predlog pri ministerstvu toplo podpirala in o vspešnem izidu ni dvomiti. Ministerstvo poljedelsko dovolilo je uže velike svote za kmetijsko šolo na Goriskem, torej tudi Kranjski ne bode odreklo podpore.

Tajnik g. Pirc pravi, da bode gotovo vplivalo pri volitvi kraja za šolo, sposobnost ponujane posestva. Vsi dolenjski okraji potegujejo se za to, da dobijo šolo v svojo sredo, do kar jih napotita dva vzroka. Prvi prinesla bode šola v dotični okraj nekaj denarja, drugi bode pa korist šole vzivala bližnja okolica šole, kajti za napredek v kmetijstvu ne bodo toliko storili nje učenci, kakor praktični izgledi, ki jih bodo imeli kmetje v dobro obdelanih velikih zemljiščih.

V očigled veliki in neizogiblivi nevarnosti, ki preti dolenjskemu vinarstvu, po trtni uši bode pa prva in najvažnejša naloga nove kmetijske šole na Dolenjskem, kmete podučiti, kako naj s trtno ušjo ravnajo. To nalogo izvršiti zamogla bode pa šola edino le v okrajih, kjer je uže trtna uš.

Pri glasovanju vsprejme se predlog g. Robiča.

Drugi predlog novomeške podružnice je: Ker je pri zmirom bolj razširjajočem se okuženju vinogradov po trtni uši edino sredstvo, da se ohrani vinarstvo na Dolenjskem, ako se sadé ameriškanske trte, katerih se trtna uš ne prime, naj bi se za deželno vinarsko in sadjarsko šolo na Slapu, kakor za jednako šolo, ki se ima na Dolenjskem ustanoviti, dovolila posebna remuneracija, da se imenovane trte odgojujejo.

Gosp. Ogulin v pismenem utemeljevanju tega predloga pravi, da ogerska in hrvatska vlada, kakor tudi francoska in nemška vlada jako previdno ravnajo o tej zadevi. Ustanovile so si uže mnogo trtnih šol za nasad ameriškanskih trt. Na Dolenjskem uničila se bode po trtni uši vsa vinoreja, ako se proti temu ne zavaruje po ameriškanskih trtah. Vinograde preiskavati, kakor se je to lansko leto zgodilo v Kostanjevici, je popolnem brezvspešno, in ako se preiskovanje vrši takrat, ko mrčes preletava, se le zanaša v kraje še ne okužene. Vlada, deželni odbor in hranilnica naj se tedaj naprosijo, da dovolijo subvencije za nakup ameriškanskih in naj se brezvspešno preiskavanje opusti.

Gosp. dr. Sterbenc podpira ta predlog, kateri se tudi vsprejme.

Novomeška podružnica stavi 3. predlog: Pošlje

naj se na državni zbor peticija, da bi se posestnikom onih vinogradov, kateri so poškodovani po „Peronospora viticola“ nekoliko davka odpisalo.

Gosp. Ogulin ta predlog pismeno podpira opisovaje, kako škodljiva je „Peronospora viticola“ za vinograde. Kakor hitro list odpade po tej bolezni, grozdje ne dozori več in tudi trs omaga. Zato se v Ameriki bojé bolj „Peronospora“, nego trtne uši. Leta 1880. se je ta bolezen v dolenske vinograde vgnjezdila in več ko 50% navadnega pridelka uniči Peronospora v vinogradih, zato je predlog popolnem utemeljen.

Tajnik g. Pirc ta predlog novomeške podružnice zboru posebno priporoča, ker je škoda storjena po tej glivici posebno velika in tudi Notranjci imajo veliko škodo zaradi nje v svojih vinogradih. Vendar bi se usojal nasvetovati krajši pot, to je, da bi se sklenilo enako c. kr. deželnemu kulturnemu svetu v Insubruku, obrniti se na c. k. finančno ministerstvo s prošnjo, da bi se trtna bolezen „Peronospora viticola“ smatrala za novo sovražnico trte, na kojoj ozirati se ni bilo mogoče pri določevanju čistega katastralnega donosa, nadalje z ozirom na to, da ta gljivica provzroči veliko škodo, naj sl. c. k. finančno ministerstvo to zelo uvrsti med one elementarne nezgode, vsled katerih se davek odpisuje.

Predlog se s to nasvetovano preuredbo sprejme.

Podružnica postojinska stavi do občnega zbora prošnjo, da se sklene iz državne subvencije za l. 1885. kupiti bika muricodolskega rodú, kojega bi se podružnici brezplačno oddalo.

Gosp. blagajnik Brus omeni, da je postojinska podružnica pred kratkim po svojih računih izkazala stanje svojega premoženja, katero znaša 322 gold., s kojim denarjem zamore vendar uže sama bika kupiti. Družba ne more samostojno in brez sporazumljenja s c. k. poljedelskim ministerstvom spremeniti določila o podporah. Predloge v razdeljeni državne podpore poslati se mora ministerstvu v potrdilo, pri posvetovanji odbora za subvencije navzoča sta pa zmirom zastopnika vlade in deželnega odbora.

Gosp. dr. Sterbenc podpira predlog podružnice. On pravi, da je edina nada pivškega kmeta živinoreja, koja se pa toliko časa ne bode izdatno zboljšala, dokler se ne uvede dobrih, za pleme sposobnih bikov.

Predsednik Seunig omenja, da so predložile glav-nemu odboru enako prošnjo tudi občine bistriske do-line. Glavni odbor je sicer to prošnjo gorko podprto otposlal sl. c. kr. ministerstvo, ali on ima le malo upanja, da se prošnja vsliši.

Gosp. Lavrenčič iz Postojine meni, da predlog, kakor ga je podružnica stavila, ni pravi, kajti on je bil navzoč pri občnem zboru podružnice v Postojini, a tam je le slišal ukrep, vsled katerega se ima kmetijska družba prositi, da ona na račun podružnice kupi enega bika muricodolskega rodu ob priliki, ko bode družba za-se plemensko goved kupovala.

Tajnik gosp. Pirc navede, da je po njegovem mnenji sedanji način porabe državne subvencije za živinorejo za sedaj dober. Ako bi se sklenilo, plemenske bika občinam zastoj oddajati, sledilo bi iz tega pre-mnogo nepravilnosti. Vsaka občina štela bi se zaradi tega, da dobi bika zastoj, med najrevnejše v celi deželi, nepravilnost bi se izogniti dalo le s tem, da se vsem občinam enaka pravica prizna. Ako se pomisli, da na

Kranjskem rabimo okolo 1500 bikov in da bi se dalo iz državne subvencije nakupiti vsako leto 10 bikov, prišle bi občine, ki so uže dobile bika, vnovič še le čez 150 let na vrsto. Koliko bi en bik čistega rodú, ki je k večem dve leti v rabi, zamogel v teku 150 let izboljšati domače pleme, to vsak zamore sprevideti. Dalo bi se še navesti veliko enakih nepravilnosti, zato naj se pa sedanji način porabe državne podpore ne zame-tava, vsaj toliko časa ne, dokler ne dobimo novo po-stavo v povzdigo živinoreje. Imamo pa enkrat to po-stavo, potem se bode pa moralo drugače delati z podporo.

Pri glasovanji se predlog postojinske podružnice ne sprejme, obljubi se pa podpora pri nakupu enega ali dveh bikov muricodolskega rodú.

Podružnica metliška stavi tri predloge.

Prvi predlog se glasi: „Živina nakupljena iz državne podpore, postavi naj se na dražbo letos v Metliki ali Črnomlju, če pa drugače ni mogoče, vsaj v Novem mestu.“

Tajnik gosp. Pirc misli, da o tem predlogu ni treba govoriti, ker je glavni odbor v tem smislu uže storil ukrep.

(Dalje prihodnjik.)

Današnja številka „Kmetovalca“ pošljemo le onim gg. članom podružnic, za koje so nam predsedništva uže donesek za leto 1885. oddala.

Tržne cene.

V Kranji, 9. februarija 1885.

Na današnji trg je došlo 60 glav goveje živine in 75 prešičev.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hektol. . .	6 50	Ajda, hektol. . . .	5 52
Rež, „ . . .	5 85	Slama, 100 kil . . .	1 70
Oves „ . . .	3 25	Seno, „ „ . . .	2 30
Turšica „ . . .	6 17	Špeh, fr. „ kila . . .	— 48
Ječmen „ . . .	5 20	Živi prešiči, kila . . .	— 32

V Ljubljani, 11. februarija 1885.

Povprečna cena.

	Trg gl. kr.	Magaz. gl. kr.		Trg gl. kr.	Magaz. gl. kr.
Pšenica, hektol.	6 50	7 40	Sur. maslo, kila	— 84	—
Rež „	5 04	5 73	Jajca, jedno . .	— 3	—
Ječmen „	4 71	5 13	Mleko, liter . .	— 8	—
Oves „	3 09	3 03	Gov. meso, kila	— 64	—
Soršica „	—	6 30	Telečje meso, „	— 68	—
Ajda „	4 71	5 40	Prešič. meso, „	— 54	—
Proso „	5 85	5 62	Koštrun „	— 34	—
Koruza „	5 40	5 41	Kuretina, jedna	— 42	—
Krompir, 100 kil	2 68	—	Golobje, jeden .	— 17	—
Leča, hektoliter	8	—	Seno, 100 kil .	1 60	—
Grah „	8	—	Slama, „ „ .	1 51	—
Fižol „	8 50	—	Drva, trde, sež.	7 60	—
Gov. mast, kila	94	—	„ mehke, „	5 20	—
Svinska mast „	— 82	—	Vino, rud., 100 l.	—	— 24
Špeh, fr. „	— 56	—	„ belo, „	—	— 20
„ prek. „	— 72	—			